

Belastingadvies kan samengaan met accountantscontrole

De samenwerking tussen belastingadviseurs en accountants ligt onder vuur. Het verbod op adviesdiensten bij controles van organisaties van openbaar belang (oob's) noopt tot een duidelijke keuze om belastingadvies of controlediensten te leveren.

De nieuwe Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) stelt scherpere eisen aan het onafhankelijk optreden van de accountant. Die eisen resulteren ook in een beperking van het gezamenlijk optreden voor dezelfde cliënt. Criticasters voorzien het einde van de multidisciplinaire samenwerking van belastingadviseurs en accountants in kantoororganisaties.

Dat verwacht ik echter niet. In de eerste plaats omdat controlerend accountants fiscalisten nodig hebben om een goede jaarrekeningcontrole te doen. Dat is op zich al een belangrijke samenwerking. Maar vooral omdat de nieuwe regels het werken voor dezelfde opdrachtgever niet verbieden, maar alleen een normenkader geven.

Het door het Parlement vastgestelde verbod op advies voor controlecliënten heeft alleen betrekking op oob's. Voor alle andere ondernemingen maakt de controlerend accountant per adviesdienst een analyse van de impact op zijn/haar onafhankelijkheid. Als wordt geconcludeerd dat een potentiële bedreiging ontstaat voor de onafhankelijkheid van de accountant, is het vaak mogelijk die bedreiging met een maatregel in de controle weg te nemen.

De mate waarin sprake is van een bedreiging van de onafhankelijkheid verschilt per type dienst en per geval. Uitgangspunt is dat de samenleving verwacht dat een controlerend accountant zijn/haar oordeel over de jaarrekening vormt, onafhankelijk van commerciële belangen. Het belang van dit uitgangspunt is evident. Maar dat brengt geen absoluut verbod met zich mee.

Wat kan vervolgens wel? Het opstellen van *belastingaangiften* is bijvoorbeeld zodanig omkleed met regels en beperkt zich dusdanig tot het analyseren en presenteren van historische informatie, dat feitelijk geen bedreiging voor de onafhankelijkheid bestaat, mits de cliënt uitdrukkelijk de verantwoordelijkheid neemt voor de belastingaangifte en de belangrijke beslissingen daaromtrent.

Bij *berekeningen van acute en latente belastingvorderingen en -schulden* die worden gemaakt ten behoeve van de jaarrekening is wél sprake van een bedreiging voor de onafhankelijkheid, als gevolg van zelftoetsing door het kantoor.

Je kijkt naar de omstandigheden en de mogelijkheid van maatregelen om de onafhankelijkheid te waarborgen. *Fiscale advisering* is in zijn algemeenheid niet verboden. Wel moet ook hier kritisch worden vastgesteld of er sprake is van het risico van zelftoetsing. Centraal staat daarbij het effect van het advies op de te controleren jaarrekening.

Het *bijstaan van controlecliënten in disputen met de Belastingdienst* is niet uitgesloten, maar wel omgeven met beperkingen. Die beperkingen liggen in de principes zoals hiervoor genoemd en niet zozeer in de monetaire waarde van het advies.

Conclusie: van accountants wordt een onafhankelijk optreden verwacht. Daarvoor zijn nu meer regels opgesteld dan voorheen. Dat betekent echter niet dat belastingadviseurs en accountants niet meer kunnen samenwerken voor dezelfde opdrachtgever. Dat kan binnen de aangegeven grenzen. En de inbreng van een fiscalist in de uitvoering van de controle op de fiscale posten in de jaarrekening is cruciaal.

Bovenstaande tekst deze bijdrage is eerder gepubliceerd in Weekblad Fiscaal Recht van 3 april 2014.

Deel dit artikel

Huub Wieleman (1955) was van januari 2013 tot juni 2015 voorzitter van de NBA.

GERELATEERD

NIEUWS | 03 september 2021

Overstap Britse auditvoorzitter KPMG naar oud-client roept vragen op

De voorzitter van de Britse auditpraktijk van KPMG, Michelle Hinchliffe, stapt over naar het bestuur van het Brits-Australische mijnbouwbedrijf BHP. Die organisatie... →

NIEUWS | 30 augustus 2021

Hoekstra: Onafhankelijkheid ADR en Rekenkamer 'van groot belang'

Het is "van groot belang" dat de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer onafhankelijk hun opdrachten kunnen uitvoeren en over de uitkomsten daarvan rapporteren.... →

NIEUWS | 17 maart 2021

Bouwens: controle- en adviespraktijk echt scheiden 'geen goed idee'

Het echt van elkaar scheiden van controle- en adviesafdelingen binnen accountantskantoren is "geen goed idee", omdat daarmee de "natuurlijke interactie" wordt tegengewerkt.... →

NIEUWS | 16 oktober 2020

Kwartiermakers starten experiment met intermediairmodel

De twee kwartiermakers toekomst accountancysector, Marlies de Vries en Chris Fonteijn, zijn gestart met de opzet van een real-life experiment met het zogenoemde... →

NIEUWS | 05 oktober 2020

Accountants beboeten medewerkers voor niet naleven regels

Medewerkers van accountantskantoor PwC zijn beboet omdat ze zich niet hebben gehouden aan de regels voor beleggingen. →
